هەر سەرۆک جاشێک ژیانی زۆرتر لە هەزار کوردی لە مردن پاراستووە، مەمۆی شیوعی وەک نموونە!

بەشی سێیەم

چوارشەممە ٢٠.١٠.2٠١٠

دەرسیم دیبەگەیی

Darsim2006@hotmail.com

ئیبراهیمی شێخ نەسرەدین بەرزنجی سەرۆک جاشی فەوجی (١٠٢)ی جاشە سووکەکان، لە روونکردنەوەیەکدا کە لە رۆژنامەی هاوڵاتی، ژمارە (٦٥١)ی رۆژی چوارشەممە، ریکەوتی (٤.٨.٢٠١٠)دا، کە لە لاپەڕە (١٧)دا بڵاوکراوەتەوە، باسی ئەوە دەکات کە هەر سەرۆک جاشێکی سەدام و بەعس توانیوێتی لە سەروو هەزار کورد بپارێزێت لە مردن و تیاچوون. سەرەتا دەمەوێت ئەوە بڵێم کە ناوونیشانی ووتارەکەم لە لێدوانەکەی ئەو وەرگیراوە، پاشانیش دەمەوێت چەند نموونەیەک هەڵبژێرم لەو سەرۆک جاشانەی سەدام کە گوایە بە قسەی سەرۆک جاشی فەوجی ناوبراو ژیانی هەزار کوردیان پاراستووە، با بزانین قسەی سەرۆک جاشی ناوبراو وا دەردەچێت یان نەک پێچەوانە بەڵکو هەندێک سەرۆک جاش بە دەیان و سەدان هاووڵاتی و پێشمەرگەیان شەهیدکردووە!

پێویستە ئەوە بڵێم، سوپاسی هەموو ئەوانە دەکەم کە هەر هەڵەیەک یان ناتەواوییەک لە نووسینەکانمدا هەبێت، هەوڵی راستکردنەوە و پڕکردنەوەی ناتەواوییەکان دەدەن، چونکە بەدڵنیایی نامەوێت شتێک بنووسم کە وانەبێت، ئەگەر هەر هەڵەیەکیش لە نووسینەکانمدا هەبێت بەزووترین کات هەوڵی راستکردنەوەی دەدەم، بەڵام کاتێک کە هەڵەیەکی بێ مەبەست رووودەدات و خۆم پێم خۆش نییە، کەچی کەسانێکی پاشەڵ پیس و گەورە بوو لە تەوێڵەی جاشایەتی بیانەوێت قسەی ناشیرینم پێ بڵێن (کە جاشی دۆڕاو هەر جاشە لە هەر کوێیەک بن)، تەنیا پەندێکی (ئاری)یان بە نموونە بۆ دێنمەوە کە دەڵێت: (هیچ بەرکەوتنێکی ئەو جۆرە کەسانە نامشکێنێ، نەک لەبەرئەوەی لە پۆڵا دروست کرابم، بەڵکو ئەوەی کە زامدارم دەکات، ئەوەندە ناهێنێ لەپێناویدا بشکێم).

لە بەشی سێیەمدا، مامەند ئیسماعیل ئیبراهیم داڵداغانی ناسراو بە (مەمۆی شیوعی یان مەمۆی سمایل کسێری) وەکو نموونە دێنینەوە، کە بەمشێوەیە لە پەرتووکی (ئینسکلۆپیدیای تاوانبارانی ئەنفال و کوردۆسایدکردنی گەلی باشووری کوردستان)دا باسی کراوە.

مامەند ئیسماعیل ئیبراهیم داڵداغانی، ناسراو بە (مەمۆی شیوعی یان مەمۆی سمایل کسێری)، فەرماندەی مەفرەزەی تایبەت. مەمۆ یەکێک بوو لە کادیرە کۆنە شیوعییە ناسراوەکانی هەولێر کە کاروباری رێکخستنەکانی سنووری کۆیەی بەڕێوەدەبرد، بەڵام دوای ساڵانی (١٩٧٧) لەپێناوی چەند دینارێکی قەڵپی عروبە ناپاکی لە حزبی شیوعی و کوردستان کردوو، خۆی بە رژێمە رەگەزپەرست و رەفتار فاشییەکەی بەعس و سەدام فرۆشت. مەمۆی شیوعی، لە ساڵی (١٩٨٢)دا بە پلانی ئەمنی عامەی بەغدا خۆی دەگەیەنێتە ناوچە رزگارکراوەکانی کوردستان و دەیەوێت پەیوەندی بکات بە حزبی شیوعی، بەڵام ئەوان بەگومانی سیخوڕی و خۆ دۆڕاندنی ناوبراو بە رژێمی بەعس وەریناگرن و تەنانەت نزیکترین خزم و هاوڕێ کۆنەکانی خۆی لە حزب، نایانەوێ دەستەبەری (کەفالەت)ی مەمۆ بکەن، بۆیە ئەو بەناچاری ماوەیەک رووودەکاتە ئێران و دواتر دەگەڕێتەوە و بە تاکتیک و لەپێناوی فشار خستنەسەر هاوڕێیانی حزبی شیوعی دەچێتە ناو حزبی سۆسیالیستی یەکگرتووی کوردستان و ماوەیەکی باش لای ئەوان دەمێنێتەوە. مەمۆ سەرەڕای ئەوەی لەناو سۆسیالیستدا بوو، کەچی بۆئەوەی پلانەکانی کە دەبوایە لەدژی حزبی شیوعیدا ئەنجامیان بدات، لە هەوڵی بێوچان نەدەکەوت لەپێناو وەرگرتنەوەی لەناو حزبی شیوعی ئێراقیدا، ئەوەبوو هەوڵەکانی ناوبراو سەری گرت و لە کۆتایی ساڵی (١٩٨٣) و بەر لە بەستنی کۆنگرەی چواری ئەو حزبە کەسانێک وەریانگرتەوە، سەرەڕای ناقایلبوونی زۆرینە لەناو حزبدا. مەمۆی کادیر، گفتی بە حزبی شیوعی دا کە لە تۆڵەی ئەو سنگ فراوانی و لێبووردەییەی حزب بەرامبەر بەو ناپاکییانەی ئەو لە کۆتایی ساڵانی حەفتاکاندا لە حزبی کردووە، تەواوی ژیانی خۆی بکاتە قوربانی ئەو حزبە و هەوڵبدات قەرەبووی ئەو ناپاکییانە بە دڵسۆزی و بە کارکردنی لەخۆ بووردەییانە بداتەوە، بەڵام مەمۆ دیارە ئەو بەڵێن و گفتانەی زۆرتر لەبەر ئەوە بووە تاوەکو دووبارە حزبی شیوعی باوەڕ و متمانەی پێ بکاتەوە. وەلێ مەمۆی ناپاک دوای ئەوەی جێ پێی خۆی تا رادەیەک لەناو حزبی شیوعیدا قایم کرد و بەرە بەرە توانی باوەڕ و متمانەی برادەرانی بۆخۆی بگەڕێنێتەوە، زۆر لێزانانە و بە رێنمایی بەردەوامی دەزگاکانی ئەمنی عامەی بەغدا

به سەرپەرشتی ئەفسەرێکی ئەمن بەناوی (رائید شاکر)ی بەرپرسی دۆسیەی حزبی شیوعی ئێراقی و هاوکاری دەزگای ئەمنی هەولێر بە یارمەتی ئەفسەرێکی ئەمن بەناوی (نەقیب عەبدوڵلا)ی خەڵکی رومادی، کە بەرپرسی دۆسیەی حزبی شیوعی بوو لە هەولێر، هەڵسا بە جێبەجێکردنی یەک لەدوا یەکی نەخشە و پلانەکانی دوژمن لە دژی حزبی شیوعی و پێشمەرگە تێکۆشەرەکانی کورد و کوردستان، کە بەشێکیان ئەمانەی خوارەوەن:

مەمۆی خۆفرۆش، لە رێکەوتی (٧.١١.١٩٨٤)دا لەگەڵ مەفرەزەیەکی ئەمنی هەولێر، دوای ئاگادارکردنەوەی ئەمنی هەولێر کادیر و پێشمەرگەیەکی حزبی شیوعی بەناوی (تاریق محەمەد ئەحمەد دیبەگەیی ناسراو بە مولازم ئارام) لە محەتەی هەولێر شەهیدکرد و پێشمەرگەیەکیش بەناوی (ئەدهەم عوسمان محەمەد کەلهوڕ – گردەڕەشەیی ناسراو بە داود) توانی خۆی دەرباز کات، کە دواتر لە تاوانی رادەستکردنەوەی بیست و چوار پێشمەرگەکە بە ئەمنی هەولێر کەوتە داوی مەمۆ و شەهید بوو.

مامەند ئیسماعیل ئیبراهیم داڵداغانی (مەمۆ شیوعی)، بە سێ جار لە شەوی (٩/١٠-١١-١٩٨٤) و شەوی دواتر (١٠/١١-١١-١٩٨٤) و دوا بەشیان مانگی سپتێمبەری هەمان ساڵ، هەڵسا بە گرتنی (٢٤) پێشمەرگەی قارەمان و هاوڕێی رێکخستنە نهێنییەکانی سەربەرزی حزبی شیوعی کە بریتیبوون لە سێ مەفرەزە (مەفرەزەی لقی هەولێر بە فەرماندەیی عەباس محەمەد عومەر چۆمەزەردەرەیی، مەفرەزەی لقی بەڕانەتی بە فەرماندەیی کەمال شێخ محەمەد قادر سەیدانی ناسراو بە (دڵشاد) و مەفرەزەی قەرەچوغ بە فەرماندەیی ئەدهەم عوسمان محەمەد کەلهوڕ - گردەڕەشەیی ناسراو بە داود) و چەند کەسێکی سەربە رێکخستنەکانی حزب، کە لە گەڕەکی کوران بوون لەناو شاری هەولێر و لە پلانێکی نامەردانەدا رادەستی ئەمنی هەولێری کردن و لە پاداشتدا خۆی کرا بە مەفرەزەی تایبەتی ئەمن و چەک، خانوو، ئۆتۆمۆبێل و پارەی وەرگرت. مەمۆ گوایە هاوکارو یارمەتیدەری ئەو پێشمەرگانەیە و بە بیانوی ئەوەی کە شوێنەکەیان باش نییە دەیەوێت لە گەڕەکی کورانی سەر رێگای دیبەگە - مەخمور بیانگوازێتەوە بۆ گەڕەکی راستی (عەداله)ی سەر رێگای کەرکوک. مەمۆ لەکاتی گواستنەوەی پێشمەرگەکاندا بە پلانی دەزگای ئەمن بە ئۆتۆمۆبێلێکی سوپەری تاکسی مۆدیل (١٩٨١)ی ژمارە (٣٣٣٧ هەولێر)، کە شوفێرەکەی (نەقیبب عەبدوڵلا رومادی) بوو دوو دوو یا سێ سێ دەیبردن و لە ماڵەکەی گەڕەکی عەداله، کە ماڵی حوسێن مەحمود کەریم بلباسی ناسراو بە (حوسێن زیل) ی برای نایف مەحمود کەریم بلباسی فەرماندەی مەفرەزەی تایبەتی ژمارە (80)ی سەربە بە ئەمنی هەولێر بوو دایدەنان. حوسێن زیل و نایف مەحمودی برای هەردووکیان سەربە ئەمنی هەولێر بوون، حوسێن زیل بکوژی پێشمەرگەی ناسراوی یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان (محەمەد عەجەم ١٠.٤.١٩٧٨) بوو، کە دواتر لە ساڵی (١٩٨٥)دا لەسەر کێشەیەکی کۆمەڵایەتی و لە تۆڵەی کوشتنی کەسێکی سەربە هۆزی سیان، لەگەڕەکی کوران جادەی ئەلبان لە لایەن سیانەکانەوە کوژرایەوە. ئەو پێشمەرگانەی کە لە کوران دەگواسترانەوە بۆ ماڵی حوسێن زیل کە ماڵەکەیان بۆ ئەو مەبەستە چۆلکرابوو، بیبسی بێهۆشییان دەدانێ و دوای خواردنەوەی بیبسییەکان و بێهۆشبوونی پێشمەرگەکان دەستبەجێ دەگواسترانەوە بۆ ئەمنی هەولێر. کاتێک کە شەهیدان تاڵیب یابە محەمەد داود یەدی قزلەری ناسراو بە (عادل) و فازڵ سەعدی بەهائەدین قۆریتانی ناسراو بە (سەرباز) و پێشمەرگەیەکی عارەب بەناوی فیکرەت خەڵکی گەڕەکی سەورەی بەغدا بوو دەگوازنەوەو بیبسیان دەدەنێ، هاوڕێ فیکرەت هەست بە تامی بیبسییەکە دەکات و هاوار دەکات: (هاوڕێیان ئەوە بێهۆشکەرە - رفاق هذا مخدر)، دەستبەجێ هاوڕێیان سەرباز و عادل دەست بۆ چەکەکانیان دەبەن و تەقە دروست دەبێت، دوو ئەمن دەکوژرێت و یەکێکیشیان بریندار دەبێت، جێگەی داخە کە هاوڕێیان سەرباز و عادل بەدەستی مرۆڤ کوژەکانی بەعس شەهید دەبن و دەگەنە کاروانی سەربەرزی شەهیدان. کەچی هاوڕێ فیکرەت یەکسەر بەسەر دیواردا ئاودیو دەبێت و خۆی لەدەستی ئەمنەکان رزگار دەکات، بەڵام بەداخەوە بەهۆی ناشارەزایی لە هەولێر دەچێتە ماڵێک و لەوێ دەکەوێت و بێهۆش دەبێت، ئەندامانی ئەو خێزانە بێئاگا لە کێشەی هاوڕێ فیکرەت بە پەلە دەیگەیەننە نەخۆشخانە لەپێناوی چارەسەرکردنی، بەڵام لە نەخۆشخانە دوای پشکنین بۆیان دەردەکەوێت کە مادەی بێهۆشی دراوەتێ، بۆیە نەخۆشخانە بەبێ ئەوەی هیچ لەو کێشەیە بزانن پەیوەندی بە پۆلیسەوە دەکەن، ئەمنی هەولێریش ئاگاداری پۆلیسی کردۆتەوە کە کەسێکی وا رایکردووە، بۆیە پۆلیس

هەواڵەکە دەدات بە ئەمن و چەند پۆلیسێک دەکەنە پاسەوان بەسەر سەری هاوڕێ فیکرەت. دوای ئەوەی هاوڕێ فیکرەت دێتەوە هۆش خۆی، دەبینێت لە نەخۆشخانەیە و چەند پۆلیسێک ئێشکگرن بەسەر سەریەوە، ئەوەندەی پێناچێت مومۆی شیوعی و مەفرەزەیەکی ئەمن دەگەنە نەخۆشخانە و هاوڕێ فیکرەت دەبەن. دوای ئەو رووداوە نۆرەی گواستنەوەی فەرماندەی مەفرەزەی لقی هەولێر هاوڕێ عەباس محەمەد عومەر چۆمەزەردەرەیی دێت، بەڵام کە دەگەنە گەڕەکی عەدالە، هاوڕێ عەباس جۆمەزەردەرەیی هەست بە جولەیەکی نائاسایی دەکات، بۆیە نایەوێت بچێتە ژوورەوە و لەگەڵ ئەمنەکان دەبێتە شەڕە تەقەی و ئەویش شەهید دەبێت. لەو (٢٤) پێشمەرگە و هاوڕێی رێکخستنەی حزب، سێ پێشمەرگەیان لە گەڕەکی عەدالە شەهیدبوون، ئەمانەی خوارەوە کە ناوەکانیان بۆم زانراوە، لە دوای تەنیا (٤٨) کاتژمێر بەسەر دەستگیرکردنیان دەیانبەن بۆ بەغداو، پاشان لە رێکەوتی (٢.٤.١٩٨٥)دا لە دادگای بەناو سەورەی شاری بەغدا لەلایەن عەواد حەمەد ئەلبەندەری جەللاددا سزای لە سێدارە دانیان بۆ دەبڕدرێتەوە: (عەباس عەبدوڵڵا خدر تۆبزاوەیی ناسراو بە (سەرباز)، جەعفەر عەلی خدر تۆبزاوەیی ناسراو بە (رێبوار) ئامۆزای عەباس عەبدوڵڵا، فەهد ئەلیاس ناسراو بە (فەرهاد مەسیحی)، زوهێر بەهنام ئۆسا ناسراو بە (نەبەز مەسیحی)، کاکل محەمەد رەسوڵ عەلی کەلهوڕ – قوڵتەپەیی ناسراو بە (بڕیار)، عەبدوڵڵا ئیسماعیل عەبدوڵڵا عەلی کەلهوڕ (قوڵتەپەیی) ئامۆزای بڕیار، سەلاح ئەحمەد عەلی سەیدانی – بەڕانەتی و دوو پێشمەرگەی عارەبیشیان لەگەڵ بووە کە یەکێکیان ناوی عەلائەدین حوسێن خەڵکی ناسریە و ئەوی تریان فیکرەت خەڵکی سەورەی بەغدا بووە، بەڵام بەداخەوە ناوی پێنج پێشمەرگەکەی تر بۆمن نەزانراوە). ئەو پۆلە پێشمەرگەیە لەکاتی لێکۆڵینەوە و ئازار و ئەشکەنجەی دائیرەی ئەمنی هەولێر، نموونەی پێشمەرگە و مرۆڤی خۆڕاگر، نەبەز، نهێنی پارێز و خۆبەختکار بووینە بەتایبەت شەهیدی ئازاو کۆڵنەدەر شەهید عەباس عەبدوڵڵا خدر ناسراو بە سەرباز، کە کادیرێکی هۆشیار و بەتوانای حزبی شیوعی بوو، گاڵتەی بە هەموو ئامێر و شێوازەکانی ئازار و ئەشکەنجەی رژێمی فاشی و رەگەزپەرستی عروبەی سەدام دەهات، جەلادەکان زۆرتر ئازاری ئەویان دەدا، چونکە کەسێکی سیاسی و کادیری رێکخستن بوو لەپێناوی ئەوەی ناوی ئەندامانی رێکخستنە نهێنییەکانی حزبی شیوعی هەولێریان بۆ ئاشکرا بکات، هەروەها داوایان لێکردبوو کە هاوڕی فەهد بە سەگی سوور ناو ببات، بەڵام هاوڕێ عەباس عەبدوڵلا (سەرباز) لە وەڵامدا بە جەلادەکانی گووتبوو: (نیوەی هەولێر زۆرتر شیوعییە، ناوەکانی یەکە بەیەکەی رێکخستنەکانی خۆمان دەزانم، بەڵام هیچتان پێ ناڵێم و بەهۆی ئەشکەنجەی فاشییانەی ئێوەش هیچ نهێنییەک نادرکێنم، هەروەها هاوڕێ فەهد مرۆڤێکی مەزن بووە، وەلێ بەعس و سەدام سەگی رەشن). هەروەها هەموو ئەوانەی لەگەڵ شەهید ئەدهەم عوسمان محەمەد کەلهوڕ (شەهید داود)ی فەرماندەی مەفرەزەی قەرەچوغ بووینە، گەواهی ئەوە دەدەن کە هاوڕێ داود قارەمانی زیندان و چاونەترسی بەردەم جەللادی خوێنڕێژ عەواد حەمەد بەندەری بەناو سەرۆکی دادگای سەورە بووە، کە سەدان قسەی بە بەعس، سەدام و بەناو دادگا قەرەقوشییەکەی سەدام – عەواد بەندەر گووتووە. لە هەمان رۆژ واتە (٢.٤.١٩٨٥)دا پێنج هاوڕێی قارەمان بە سزای هەتا هەتایە زیندانی کران و دواتر بە لێبووردنی گشتی لە ساڵی (١٩٨٦)دا ئازاد کران، کە ئەمانە بوون: (شێرزاد مەجید ئیسماعیل قەڵاتەسۆرانی، عەلی عوسمان محەمەد ساتوریی ناسراو بە (سەید عەلی)، عەبدولحەمید عەبدولقادر (یارمەتیدەری پزیشک – معاون الطبي)، عەبدولقادر عەزیز و یەحیا عوسمان محەمەد کەلهوڕ گردەڕەشەیی). دوای تێپەڕبوونی چوار مانگ بەسەر دەرچوونی بڕیاری لە سێدارەدانی ئەو چواردە پێشمەرگەیەی شیوعی، ئەوەبوو هەر هەموویان بەیەکەوە لە رێکەوتی (٥.٦.١٩٨٥) لە سێدارە دران، بەڵام تەرمی پیرۆزی یازدە ماندوو نەناس دوای نزیکەی هەژدە ساڵ دوای لە سێدارە دانیان لە رێکەوتی (١١.٦.٢٠٠٣)دا لە گۆڕستانی ئەبوغرێب لە پارێزگای بەغدا دۆزرایەوە، دوای ئەوەی لەدوای پرۆسەی ئازادی لە رێگای رۆژنامەی برایەتی بەشێک لە شەهیدەکان و شوێنی گۆڕەکانیانی دەستنیشان کرابوو، تەرمی شەهیدەکان لە گۆڕستانی ئەبوغرێب لە مەراسیمێکی شکۆداردا گواسترایەوە بۆ باشووری کوردستان و لە شاری هەولێر بە خاک سپێردران.

هەروەها مامەند ئیسماعیل ئیبراهیم (مەمۆ)، دوو تێکۆشەرو رەنجدەری دەشتی هەولێری بەناوەکانی قادر عوسمان رەزا ناسراو بە (هەڵۆ)، پێشمەرگە لە لقی خۆشناوەتی حزبی شیوعی لە رێکەوتی (١٢.١٢.١٩٨٤) و خالید مەجید یاسین

گردعازەبانی ناسراو بە (خالیدی نانەوا) لە ڕێکەوتی (١٥.١٢.١٩٨٤)دا بەگرتدا، کە سەربە ڕێکخستنەکانی حزبی شیوعی بوو، دواتر هەردووکیان بەیەکەوە لە ڕێکەوتی (٢.٤.١٩٨٥)دا لەگەڵ نۆزدە قارەمانەکەی سەرەوەدا کە چواردەیان بە مەرگ و پێنجیان بە زیندانی هەتا هەتایە سزا دران، لە بەناو دادگای سەورە بڕیاری خنکاندنیان بۆ دەرچوو، کە دواتر هەر لەگەڵ چواردە پێشمەرگەکەی پێشوو کە لە سەرەوەدا ناوم بردن بە یەکەوە لە ڕێکەوتی (٥.٦.١٩٨٥)دا لە بەغدا لە سێدارە دران و گەیشتنە کاروانە سەربەرزەکەی شەهیدانی کوردو کوردستان. دوای نزیکەی هەفتەیەک بەسەر تێپەڕبوونی لە سێدارە دانیان، جەلادەکانی بەعس تەنیا تەرمی ئەو دوو شەهیدەی دواییان لە ڕێکەوتی (١١.٦.١٩٨٥)دا دایەوە بە کەسوکارەکانیان.

مەمۆ شیوعی، لە سەرەتای ساڵی (١٩٨٥)دا، لە بازگەی کانی قرژاڵەی نێوان هەولێر – موسڵ لە بۆسەدا بۆ پێشمەرگەی تێکۆشەر ساڵح محەمەد سوێری – گوێڕی ناسراو بە سەباح، پێشمەرگەی سریەی خۆشناوەتی دانیشتبوو، کە بەدوای سۆراغی ئەو هاوڕێیانەی هەر سێ مەفرەزەکانی لقەکانی هەولێر، قەرەچوغ و بەڕانەتی داهاتبوو دەستگیریکرد. دیارە مەمۆ پێشتر زانیاری هەبووە کە پێشمەرگەی ناوبراو بەوێدا دێت، بۆیە کاتێک ساڵح محەمەد سوێری دەگاتە بازگەکە، مەمۆ پێی دەڵێت: (ساڵح سوێری وەرە خوارێ تۆ پێشمەرگەی شیوعی). کۆمەڵێک ئەمن بە چەکەوە پەلاماری هاوڕێ محەمەد سوێری دەدەن، قۆڵبەستی دەکەن و دەیبەن، کە تاکو ئێستاکە بێسەرو شوێنە.

مەمۆی ناپاک، لە مانگی (٥)ی ساڵی (١٩٨٥)دا، هێزێکی گەورەی ئەمن و تەواری هەولێری بردە سەر ماڵی یەکێک لە ئەندامی ڕێکخستن و هاوڕێیانی حزبی شیوعی بەناوی عوسمان حەمەدئەمین یەدی قزلەری ناسراو بە (عوسمانە سوور) لە گەڕەکی کوران کە کادر و تێکۆشەری قارەمان یوسف شێخ محەمەد قادر سەیدانی – بەڕانەتی ناسراو بە (پێشڕەو) لەو ماڵە بوو، دوای شەڕێکی زۆر قارەمانانە و بەسزاگەیاندنی دوو ئەمنی سەدام، پێشمەرگەی ئازا کاک (پێشڕەو)ی برای شەهید کەمال شێخ محەمەد قادر سەیدانی ناسراو بە (دڵشاد)، فەرماندەی مەفرەزەی لقی بەڕانەتی کە پێشتر کەوتبووە داوی مەمۆ، شەهید دەبێت، بەڵام خۆشبەختانە عوسمانە سوور توانی خۆی دەرباز بکات.

لە ساڵی (١٩٨٦)دا تاوانباری خۆفرۆش مەمۆ، هاوڕێیەکی تێکۆشەری کچی ڕێکخستنەکانی حزبی شیوعی لە هەولێر بۆ دائیرەی ئەمن دەستنیشان دەکات بەناوی هاوڕێ ئەدیبە نەجمەدین مامۆ حەمەد هەریری. دوای ئەوەی هێزێکی ئەمن دەچن بۆ گرتنی بنەماڵەی پشمەرگەیەکی حزبی شیوعی بەناوی تەها نەبی شەقڵاوەیی ناسراو بە (مام خالۆ شەقڵاوەیی) لە گەڕەکی ئازادی هەولێر، بەڕێکەوت ئەدیبە نەجمەدین مامۆ لەو ماڵە دەبێت. ئەمنەکان ئەدیبە نەجمەدین مامۆش لەگەڵ خۆیان دەبەن، ناوبراو بۆئەوەی نەگیرێت ناوی خۆی دەگۆڕێت و دەیکات بە جەمیلە، بەڵام بۆ دڵنیابوون ئەمنی هەولێر پەنا دەبەنە بەر مەمۆی شیوعی، ئەویش زۆر نامەردانە بە ئەمنەکان دەڵێت: (ئەوە ئەدیبە نەجمەدین مامۆ حەمەد هەریرییە، باوکی ئەدیبە ئەندامی سەرکردایەتی حزبی شیوعی ئێراقە و خۆیشی لە ڕێکخستنەکانی حزبی شیوعی کاردەکات). بەڵام ئەدیبە خان سەرەڕای ئەشکەنجە و ئازاردانی زۆر لە لایەن جەلادەکانی بەعسەوە نکۆڵی لە هەموو شتێک دەکات و هیچ نهێنییەک نادرکێنێ، کەچی لەسەر قسەکانی مەمۆی ناپاک لەسەر ناوبراو، بۆماوەی دوو ساڵ سزای زیندانی بۆ دەبڕدرێتەوە و ڕەوانەی بەندیخانەی موسڵ دەکرێت، دواتر لە لێبووردنە گشتییەکەی ڕێکەوتی (٦.٩.١٩٨٨)دا ئازاد دەکرێت.

ئەوەی شایەنی باسی بگوترێت و ئاماژەی پێبدرێت ئەوەیە سەرەڕای خۆفرۆشتنی مەمۆ بە دوژمن و ناپاکی کردنی لە هاوڕێ و لە بنەماڵەی دۆستەکانی خۆی کە لەیەک ناوچە لە دایک بووینە و بە یەکەوە گەورە بووینە، مەمۆ بە بەردەوامی لە ماڵی ئەوان و ئەوان لە ماڵی مەمۆ بووینە، کەچی زۆر نامەردانە بۆماوەی چەند مانگ مەمۆ بنەماڵەی ئەو شەهیدانەی وا تێگەیاندبوو کە کوڕەکانیان بەکاری حزبی لە شوێنێک خۆیان شاردۆتەوەو، بەڕێوەبەرێتی ئەمنی عامەی بەغدا نامەیەکیان بەزۆر بە شەهید جەعفەر عەلی خدر (ڕێبوار) نووسیبوو، لە نامەکەدا هاتبوو کە گوایە ئەوان تەندروستیان باشەو لە شوێنێکی ئارام لەناو شاردان لەپێناوی ڕاپەڕاندنی کارەکانی حزبدا، کە لە ڕێگەی پیاوانی کوردی سەربە ئەمنی عام، نامەکە گەیاندرابووە خانەوادەی شەهید جەعفەر (ڕێبوار).

مەمۆ دوای راپەڕینی بەهاری ساڵی (١٩٩١) کوردستانی جێهێشت و پەنای بۆ بەغدا بردو دواتر گەڕایەوە موسڵ، ئەو لەوێش هەر لە خزمەت ئاغاکانیدا بوو. دوای راپەڕینی کوردپەروەر و کوردانی دڵسۆزی هەولێر لە رێکەوتی (١١.٣.١٩٩١)دا، هەندێک لە ئەندامان و پێشمەرگەکانی حزبی شیوعی پەلاماری ماڵی مەمۆیان دا، بەڵام ئەو تاوانبارە هەولێر و کوردستانی جێهێشتبوو، کەچی لە ماڵەکەیدا نامەیەک دۆزرایەوە کە ئەو تاوانبارە بۆ سەدامی دیکتاتۆری نووسیبوو. لە نامەکەدا مەمۆ باسی ئەوەی کردبوو کە لە ساڵی (١٩٨٢)ەوە پەیوەندی بە ئەمنی هەولێرەوە کردووەو، لە نامەکەدا سکاڵای لە فڕۆکەوانێکی هەلیکۆپتەر کردبوو کە لە ساڵی (١٩٨٢)دا لەجیاتی ئەوەی بارەگای حزبی سۆسیالیستی یەکگرتووی کوردستان لە گوندی (میرکە) بۆردومان بکات کە بنکەی هێزەکەی (دەهام حەمەد باوە)ی لێبووە، رانە مەڕێکی بۆردوومان کردووە. حزبی شیوعی، بنەماڵەی شەهیدەکان و هاوڕێ دڵسۆزەکانیان دوای راپەڕین و لە ساڵی (١٩٩١)دا لە تۆڵەی ئەو پۆلە شەهیدەی حزبی شیوعی، شیوعییەکان چەند کەسێکیان لەو بنەماڵەیە بەسزای ناپاکی کردنی خۆیان گەیاند کە گرنگترینیان برایەکی مەمۆ بەناوی خورشید ئیسماعیل ئیبراهیم و ئامۆزایەکی بوو بەناوی (حوسێن سکە)، بەڵام بەداخەوە مەمۆ و برایەکی مەمۆ بەناوی رەشید ئیسماعیل ئیبراهیم داڵداغانی، کە هاوکاری مەمۆ بووە و لە ساڵی (١٩٨٤)دا دەچێتە گوندی (سەیدان)ی بەڕانەتی کە سێ پێشمەرگەی حزبی شیوعی لەو گوندە دەبن، رەشید ئیسماعیل بەناوی رەشۆ خۆی بەو سێ پێشمەرگە دەناسێنی کە بریتیبوون لە (فەهد ئەلیاس ناسراو بە (فەرهاد مەسیحی)، زوهێر بەهنام ئۆسا ناسراو بە (نەبەز مەسیحی) و فیکرەت خەڵکی سەورەی بەغدا)، داوایان لێدەکات کە بیانگوازێتەوە بۆناو شار بە بیانوی ئەوەی کە جێگەکەیان باش نییە، پێشمەرگەکان لەگەڵ رەشید ئیسماعیل (رەشۆ) دەڕۆن و ئەو دەیانباتە کوران لای پێشمەرگەکانی تری حزبی شیوعی دایان دەنێت، تاوەکو نەخشە و پلانی براکەی سەرکەوتوو تر بێت و دەستگیرکردنی ئەوان ئاسانتر بێت.

دوای سەرکەوتنی راپەڕینی بەهاری ساڵی (١٩٩١)ی کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان لەدژی رەفتاری رەگەزپەرستانە و فاشییانەی بەعسی عروبە لەدژی دانیشتوانی باشووری کوردستان، مەمۆی خۆفرۆش و رەشیدی برای، رایانکرد بۆ لای ئاغا زەلیلەکانیان و لە بەغدا و موسڵ مانەوە تا دوای رووخانی رژێمی سەدامی خوێنڕێژ، بەڵام دوای ماوەیەک مەمۆ ئەوێشی بەجێهێشت، ئێستاکە لە وڵاتی سوریایە. کەچی تاوانبار رەشید ئیسماعیل ئیبراهیم داڵداغانی برای مەمۆ، کە لە دادگای هەولێر لە لایەن بنەماڵەی شەهیدانی حزبی شیوعی سکاڵای لەسەر تۆمار کراوەو فەرمانی دەستگیرکردنی بۆ دەرچووە، ئێستاکە لە دەوروبەری شاری دیالەیە و جار جار بەدزی دێتەوە هەولێر.

پێشمەرگەکانی حزبی شیوعی لە چەپەوە:
١. ئازاد مورتکەیی (بۆتان گچکە - نەرویج).
٢. شەهید عەباس عەبدوڵڵا خدر(سەرباز)، رابەری سیاسی.
٣. واحێد خدر.

بارزان بەهاری ساڵی (١٩٨٤)، پێشمەرگەکانی حزبی شیوعی لە چەپەوە:

١. شەهید عەباس عەبدوڵڵا خدر(سەرباز)، رابەری سیاسی.

٢. شەهید جەعفەر عەلی خدر (رێبوار).

پێشمەرگەکانی حزبی شیوعی:

١. شەهید جەعفەر عەلی خدر (رێبوار).

٢. شەهید عەباس عەبدوڵڵا خدر(سەرباز)، رابەری سیاسی.

٣. ئەیوب حەمەد رەسوڵ (فورات).

٤. نەناسراو.

٥. نەناسراو.

پێشمەرگەکانی حزبی شیوعی لە کاتی مەشقکردن، گۆڕشینە - سیدەکان ١٩٨٣:

١. شەهید نەوشیروان رەجەب رەحمان (نەهرۆ رەجەب)، کە یەکێک بوو لە پێشمەرگە هەرە قارەمانەکانی حزبی شیوعی، لە هەموو نەبەردەکاندا لە دەستەی هێرش بوو، لە رزگارکردنی کەرکوک و بەرگری لەو شارەدا بەشدار بوو، بەداخەوە لە رێکەوتی (٢٧.٣.١٩٩١)دا کە بە پاوە شەڕی کۆپتەرەکانی دوژمنی فاشی دەکرد، لەگەڵ شەهید مولازم شێرزاد سلێمان گۆڵتەپەیی بەیەکەوە شەهید بوون.
٢. شەهید جەعفەر عەلی خدر (رێبوار).
٣. غەریب گچکە.
٤. شەهید سڵاح ئەحمەد عەلی سەیدانی.
٥. شەهید ساڵح محەمەد سوێری (سەباح)، لە بازگەی کانی گرژاڵە دەستگیرکراو بێسەرو شوێن کرا.